

Bruxelles, 29 noiembrie 2024
(OR. en)

16181/24

RECH 521
AGRI 835
COMPET 1159
COWEB 191

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	29 noiembrie 2024
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	15304/24 + COR 1
Subiect:	O potențială inițiativă de cercetare și inovare la nivel european privind promovarea gestionării durabile a resurselor naturale, a securității sistemelor alimentare și a implementării bioeconomiei, valorificând potențialul Europei Centrale și de Est - Concluziile Consiliului (29 noiembrie 2024)

În anexă se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind *o potențială inițiativă de cercetare și inovare la nivel european privind promovarea gestionării durabile a resurselor naturale, a securității sistemelor alimentare și a implementării bioeconomiei, valorificând potențialul Europei Centrale și de Est*, aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 4063-a reuniuni a sale, desfășurată la 29 noiembrie 2024

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND O POTENȚIALĂ INITIATIVĂ DE
CERCETARE ȘI INOVARE LA NIVEL EUROPEAN PRIVIND PROMOVAREA
GESTIONĂRII DURABILE A RESURSELOR NATURALE, A SECURITĂȚII
SISTEMELOR ALIMENTARE ȘI A IMPLEMENTĂRII BIOECONOMIEI,
VALORIFICÂND POTENȚIALUL EUROPEI CENTRALE ȘI DE EST**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

AMINTIND:

- Concluziile Consiliului European din 23 și 24 iunie 2022¹, care recunosc perspectiva europeană a Ucrainei, a Republicii Moldova și a Georgiei, exprimând totodată angajamentul său deplin și neechivoc față de perspectiva de aderare la UE a Balcanilor de Vest;
- Concluziile Consiliului European din 26 și 27 octombrie 2023² referitoare la competitivitatea UE, în care se subliniază că UE are nevoie de o bază economică solidă care să îi asigure competitivitatea pe termen lung și condiții de concurență echitabile atât pe plan intern, cât și la nivel mondial;
- Concluziile sale din 29 noiembrie 2019³ privind strategia actualizată în domeniul bioeconomiei intitulată „O bioeconomie durabilă pentru Europa: consolidarea legăturilor dintre economie, societate și mediu”, care recunosc rolul BIOEAST în punerea în aplicare a strategiei UE în domeniul bioeconomiei;
- Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2021⁴ privind un pact pentru cercetare și inovare în Europa, corelată cu Comunicarea Comisiei privind un nou SEC pentru cercetare și inovare;

¹ EUCO 24/22.

² EUCO 14/23.

³ 14594/19.

⁴ 13701/21.

- Concluziile sale din 25 aprilie 2023⁵ privind oportunitățile bioeconomiei în contextul provocărilor actuale, cu un accent special pe zonele rurale, care încurajează Comisia și statele membre să întărească cooperarea în cadrul BIOEAST;
- Concluziile sale din 24 mai 2024⁶ privind o industrie europeană competitivă – motor al viitorului nostru verde, digital și rezilient, care îndeamnă Comisia să recunoască biotehnologia și bioeconomia ca parte elementară a politicii industriale a UE și să asigure coordonarea pentru a spori coerența politicilor;
- comunicările și documentele de însoțire ale Comisiei privind „Pactul verde european”⁷; „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”⁸; „Raportul intermediar pentru anul 2023 privind politicile climatice ale UE”⁹; „Asigurarea viitorului nostru: Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă”¹⁰; și „Clădim viitorul integrând natura: stimularea biotehnologiei și a producției biotehnologice în UE”¹¹, care subliniază importanța bioeconomiei în sprijinirea tranziției verzi și a competitivității europene,

⁵ 8406/23.

⁶ 10127/24.

⁷ COM(2019) 640 final.

⁸ COM(2020) 98 final.

⁹ COM(2023) 653 final.

¹⁰ COM(2024) 63 final.

¹¹ COM(2024) 137 final.

1. RECUNOAȘTE că atingerea obiectivelor pe termen mediu și lung ale Pactului verde european pentru 2030 și 2050 se bazează inclusiv pe producția durabilă și utilizarea biomasei, cu includerea deșeurilor biologice. EVIDENȚIAZĂ faptul că bioeconomia durabilă și circulară poate să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Pactului verde european și totodată să stimuleze competitivitatea Europei. SALUTĂ informațiile privind actualizarea preconizată a strategiei UE în domeniul bioeconomiei până la sfârșitul anului 2025, care ar trebui să ia în considerare provocările societale, demografice, economice și de mediu actuale, dimensiunea industrială a bioeconomiei și legăturile sale cu biotehnologia și producția biotehnologică pentru a contribui la o economie a UE mai puternică. În același timp, ar trebui să țină seama și de principiul precauției și să acorde prioritate intereselor consumatorilor. IA ACT de provocările din ce în ce mai complexe, abordate de strategiile sus-menționate, care depășesc frontierele statelor membre și ar putea să beneficieze de o colaborare transnațională mai extinsă cu țările terțe care împărtășesc valorile și principiile UE.
2. IA ACT de dezbaterile în curs legate de durabilitate și competitivitate, în special în ceea ce privește resursele naturale indispensabile, dar vulnerabile, cum ar fi solul, apa dulce și serviciile ecosistemice, precum și de importanța critică a securității sistemelor alimentare europene și de potențialul bioinovării, al biosoluțiilor și al producției biotehnologice de stimulare a dezvoltării socioeconomice și durabile în Europa.
3. SUBLINIAZĂ activitatea desfășurată în acest sens în cadrul parteneriatelor europene aflate în derulare, - inclusiv cele din clusterul 6, dar nu numai - din cadrul programului Orizont Europa, cum ar fi întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE JU), care a instituit o strategie și un plan de acțiune de extindere, cu scopul de a mobiliza părțile interesate și beneficiarii subreprezențați, precum și exemplul pozitiv al parteneriatului în domeniul cercetării și inovării în zona mediteraneeană (PRIMA) ca instrument de cooperare consolidată cu țările învecinate cu UE. SUBLINIAZĂ importanța sinergiilor și complementarităților dintre misiuni, în special misiunile UE „Refacerea oceanelor și a apelor noastre” și „Un pact al solului pentru Europa”.

4. CONSTATĂ că tendințele Tabloului de bord european privind inovarea indică faptul că statele membre din Europa Centrală și de Est se numără în principal printre inovatorii emergenți și moderați, iar participarea lor la programele-cadru rămâne moderată. EVIDENȚIAZĂ necesitatea de a spori investițiile la nivel național și de a lua măsuri suplimentare pentru a extinde participarea, pentru a sprijini schimbul și valorificarea excelenței științifice și a bioinovațiilor în întregul Spațiu european de cercetare (SEC).
5. IA ACT de necesitatea de a promova dezvoltarea durabilă a lanțurilor de aprovizionare și a modelelor de afaceri, inclusiv pentru produsele cu valoare mai mare, precum și prelucrarea la nivel local a bioresurselor în statele membre din Europa Centrală și de Est, prin implicarea părților interesate într-un mod incluziv și ascendent în cercetare, inovare și implementarea de biosoluții durabile pentru a facilita tranziția Europei către un viitor circular și durabil.
6. IA ACT de rolul BIOEAST în sprijinirea tranziției verzi și juste europene, precum și de progresele înregistrate de BIOEAST în ultimii ani ca platformă care și-a stabilit un mecanism de coordonare, o structură și resurse, în identificarea priorităților strategice comune în materie de cercetare și inovare (C&I) în domeniile agroecologiei, rezilienței apei dulci, securității sistemelor alimentare și bioeconomiei circulare și durabile. SUBLINIAZĂ potențialul alinierii politicilor și reglementărilor legate de bioeconomie la nivelul Uniunii, în special în ceea ce privește crearea unui mediu favorabil investițiilor, cercetării, inovării și dezvoltării durabile în acest sector.
7. IA ACT de angajamentul miniștrilor responsabili de agricultură și cercetare din cele 11 state membre care participă la BIOEAST, astfel cum a fost exprimat în Declarația comună din 2019¹² care prezintă traiectoria viitoare a BIOEAST, precum și de angajamentul reiterat sub forma declarației semnate în iulie 2024 de miniștrii responsabili de agricultură și cercetare din 10 state membre de a dezvolta un parteneriat pentru a aborda interconexiunile dintre resursele naturale durabile, sistemele alimentare și implementarea bioeconomiei în Europa Centrală și de Est.

¹² 9235/19.

8. RECUNOAȘTE necesitatea de a stimula cooperarea deschisă și incluzivă în materie de C&I în domeniul bioeconomiei între toate statele membre ale UE, promovând în același timp cooperarea deschisă cu Balcanii de Vest și cu țările candidate. IA ACT de propunerea din cuprinsul declarației BIOEAST semnată de 10 state membre de a institui o potențială inițiativă de C&I la nivel european privind ciclurile carbonului, apei, nutriției și energiei, în contextul gestionării durabile a resurselor naturale, al securității sistemelor alimentare și al implementării bioeconomiei, valorificând potențialul statelor membre din Europa Centrală și de Est, al țărilor din Balcanii de Vest și al țărilor candidate, deoarece acest lucru ar putea răspunde nevoilor locale prin adoptarea și adaptarea unor rezultate excelente în materie de cercetare și a unor soluții inovatoare. Semnatarii BIOEAST susțin că o potențială inițiativă de acest tip ar putea spori și mai mult competitivitatea europeană în domeniul bioeconomiei, inclusiv al producției biotehnologice și al biotehnologiei, contribuind în același timp la protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale, accesând fonduri private și publice pentru a stimula biosoluțiile inovatoare.
9. RECUNOAȘTE necesitatea unei discuții mai aprofundate cu toate statele membre și cu Comisia Europeană cu privire la rolul C&I în valorificarea potențialului în materie de bioeconomie al statelor membre din Europa Centrală și de Est, al țărilor din Balcanii de Vest și al țărilor candidate în contextul autonomiei strategice europene. O potențială nouă inițiativă de C&I ar putea contribui la furnizarea de cunoștințe și know-how esențiale, la consolidarea diplomației științifice prin promovarea și protejarea valorilor europene, cum ar fi etica cercetării, integritatea și egalitatea de gen, precum și la promovarea relațiilor, a stabilității, a prosperității și a unei tranziții durabile în Balcanii de Vest și țările candidate și ar putea aborda problema exodului creierelor. O mai bună utilizare a sinergiilor și o participare sporită ar trebui să aducă o valoare adăugată ecosistemului european de C&I, să contribuie la securitatea sistemelor alimentare ale UE, prin acordarea unei atenții sporite siguranței, autenticității și calității produselor alimentare și valorificării deșeurilor, precum și să contribuie la valorificarea potențialului biomasei insuficient utilizate în UE, precum și în țările din Balcanii de Vest și în țările candidate, cu efecte de propagare pozitive la nivelul întregii piețe unice, precum și la creșterea competitivității europene.

10. SUBLINIAZĂ valoarea adăugată a inițiativelor transnaționale de C&I în ceea ce privește furnizarea de noi soluții pentru dubla tranziție verde și digitală, pentru sănătate și pentru provocările societale și IDENTIFICĂ nevoia urgentă de proiecte cu o concepție durabilă și de cea mai bună calitate, care să fie puse în aplicare cu respectarea unui nivel ridicat de transparență și a unor standarde ridicate. O astfel de potențială nouă inițiativă la nivel european ar putea duce la intensificarea cooperării strategice și ar trebui să definească obiective clare pentru a evita suprapunerea activităților de C&I, existente și noi la nivelul UE și la nivel național, pentru a evita dublarea finanțării și pentru a asigura o mai mare reziliență în fața crizelor.
11. Prin urmare, INVITĂ Comisia, cu respectarea deplină a dreptului său de inițiativă, să efectueze o analiză a decalajelor în conformitate cu procedurile aplicabile pentru a evalua, în consultare cu experții, necesitatea, fezabilitatea și impactul lansării unei potențiale noi inițiative de C&I la nivel european, luând în considerare toate opțiunile posibile, privind gestionarea durabilă a resurselor naturale, securitatea sistemelor alimentare și implementarea bioeconomiei, valorificând potențialul statelor membre din Europa Centrală și de Est, al țărilor din Balcanii de Vest și al țărilor candidate. Sub rezerva rezultatului unei astfel de analize, ar putea fi luată în considerare pregătirea unei foi de parcurs strategice, în consultare cu statele membre, pentru a garanta că resursele naturale ale statelor membre, completate de Balcanii de Vest și de țările candidate, pot fi repoziționate și valorificate pe baza cunoștințelor științifice de cel mai înalt nivel și a tehnologiilor inovatoare disponibile și dorite în întreaga UE.
-